

R2R คืออะไร?

R2R คืออะไร?... ทำไมต้อง R2R

R2R ชื่อเต็ม คือ “Routine to Research” R2R คือ “การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย” ผลลัพธ์ของ R2R ไม่ได้มุ่งหวังเพียงแค่ได้ผลงานวิจัยเท่านั้น แต่มีเป้าหมายที่จะนำผลงานวิจัย R2R ไปใช้พัฒนางานประจำนั้น ๆ ด้วย

- พัฒนางานประจำที่ทำทุกวัน...ให้เป็นผลงานวิจัย
- เปลี่ยนปัญหาหน้างาน...ให้เป็นผลงานวิจัย

R2R จึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน เพื่อพัฒนางานขับเคลื่อนองค์กร *สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)*

R2R มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 อย่าง คือ ...

1. โจทย์วิจัย R2R : ต้องมาจากปัญหาหน้างาน มาจากงานประจำที่ทำกันอยู่และต้องการพัฒนาให้ดีขึ้น
2. ผู้วิจัย : ต้องเป็นผู้ทำงานประจำนั่นเอง และต้องทำหน้าที่ หลักในการวิจัยด้วย
3. ผลลัพธ์ของงานวิจัย : ต้อง วัดผลได้จากตัวผู้รับบริการจากเรา หรือผู้ป่วยโดยตรง เช่น ด้านการทำงาน บริการ จะช่วยลดขั้นตอนการทำงาน, การบริการดีขึ้น, แก้ปัญหาภาระงานที่ทำอยู่ได้ ส่วนด้านการดูแลผู้ป่วย ผลการรักษาจะดีขึ้น, ภาวะแทรกซ้อนหรือระยะเวลาในการพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลลดลง เป็นต้น
4. การนำผลการวิจัยไปใช้ : สามารถนำไปปรับปรุงการทำงานและการบริการให้ดีขึ้นในบริบทของแต่ละองค์กร

“ควรพัฒนา R2R จากงานที่ทำอยู่ ... ไม่ควรเปิดหน้างานเพิ่มภาระให้ตนเอง”

R2R ใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Research methodology) แบบไหน ?

ใช้ได้ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่มีความเหมาะสมและเชื่อถือได้

“แต่ที่สำคัญต้องเริ่มจากระเบียบวิธีคิด...ก่อนที่จะเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัย...การทำวิจัย R2R ก็ง่ายกว่าที่คิด”

R2R มีบุคคลที่สำคัญเกี่ยวข้องข้องกันอยู่ 3 กลุ่ม คือ...

- ผู้วิจัย R2R
- คุณอำนวย
- และผู้บริหาร

1. **ผู้วิจัย R2R** : ควรเริ่มจากใจ ที่มุ่งหมายหรือต้องการพัฒนางานประจำ รู้จักค้นหาคำถามวิจัยที่เป็นกุญแจสู่การพัฒนาการบริการ การทำงาน ผลลัพธ์จากการทำ R2R คือ ส.ป.ก. (ส. คือ ความสุข สนุกในการทำงาน / ป. คือ ปัญญาเก่งขึ้น ฉลาดขึ้น / และ ก. คือ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน)

2. **คุณอำนวย** : ไม่ใช่ครู ไม่ใช่วิทยากร ไม่ใช่เจ้าของโครงการด้วย แต่เป็นผู้อำนวยความสะดวกต่อกิจกรรม R2R โดยใช้แนวคิด KM (Knowledge Management) เริ่มต้นจากความสำเร็จของกลุ่มคนจำนวนน้อยมาแล้ว มาแลกเปลี่ยนและต่อยอด (Success Story telling) มีการสนับสนุนกิจกรรม R2R เชิงรุก มีการวิพากษ์งานวิจัยอย่างสร้างสรรค์

3. **ผู้บริหาร** : ต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงแนวคิดและปรัชญา R2R อย่างแท้จริง ให้การสนับสนุนการทำกิจกรรม R2R อย่างเหมาะสม ใช้ R2R เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน เพื่อพัฒนางานประจำ และนำพาองค์กรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

“R2R กับ KM เขาจึงเป็นแฟนกัน...เพราะเขาช่วยกันขับเคลื่อนองค์กร...สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้”

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และความยั่งยืนของ R2R (Key Success Factors)

คือ ประโยชน์ของผลงาน R2R ที่มีต่อผู้รับบริการ และองค์กรอย่างแท้จริงส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสุข สนุกกับงานที่ไม่ได้ทำไปวัน ๆ อีกต่อไป จน R2R กลายเป็นวิถีชีวิตและวัฒนธรรมองค์กร

10 “ไม่” R2R คุณลักษณะ 10 อย่าง ที่จะทำให้เข้าใจ R2R ได้มากขึ้น

1. R2R “ไม่” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยใหม่
2. R2R “ไม่” ใช่งานวิจัยชิ้นหึ่ง ที่ไม่ได้นำมาใช้ / ปฏิบัติ
3. R2R “ไม่” จำกัดเฉพาะปัญหาทางคลินิก ฝ่ายสนับสนุน back office ก็สามารถทำ R2R ได้
4. งานวิจัย R2R “ไม่” ควรมาเดี่ยว ควรชวนเพื่อนร่วมงานมาทำกันเป็นทีม
5. ผู้ที่จะเริ่มทำ R2R “ไม่” เคยมีความรู้เรื่องวิจัยมาก่อน ก็เริ่มทำ R2R ได้ เพราะระเบียบวิธีวิจัยและสถิติที่จะใช้ สามารถเรียนรู้และรับการสนับสนุนจากคุณอำนวยในระหว่างทำวิจัย R2R ได้
6. การเริ่มทำ R2R “ไม่” ได้เริ่มจากความอยากทำวิจัย แต่ควรเริ่มจากใจ ที่มีความต้องการพัฒนางานประจำของตนเอง
7. ผู้เริ่มทำ R2R “ไม่” ควรเริ่มด้วยการอบรมระเบียบวิธีวิจัยและสถิติ แต่ควรเริ่มจากการค้นหาประเด็นคำถามที่สอดคล้องกับปัญหาจากงานประจำที่ผ่านการวิเคราะห์จากผู้ร่วมงาน และผ่านการสืบค้นอย่างเหมาะสม

8. R2R มัก “ไม่” ต้องใช้ทุนวิจัยจำนวนมาก เนื่องจากเป็นงานประจำที่ต้องให้บริการอยู่แล้ว
9. ความสำเร็จของ R2R “ไม่” ได้วัดจากจำนวนผลงานวิจัย
10. งานวิจัย R2R “ไม่” ใช้งานวิจัยชั้นสอง แต่งานวิจัย R2R ต้องมีความแม่นยำและเชื่อถือได้ แต่โดยส่วนใหญ่งานวิจัย R2R ไม่ต้องการระเบียบวิธีวิจัยและการวิเคราะห์ทางสถิติที่ซับซ้อน (R2R Newsletter ฉบับปฐมฤกษ์ : โครงการสนับสนุนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยระดับประเทศ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข)

วิจัย Research ไครว่ายาก??? ... เรามารู้จักวิจัยกันก่อนนะ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า “การวิจัย” คือ “การค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลอย่างถี่ถ้วนตามหลักวิชา” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Research โดยคำว่า Research ประกอบด้วยคำสองคำคือ Re ซึ่งแปลว่า ซ้ำ และ Search แปลว่า ค้นหา ในทางพุทธศาสนาก็มีการใช้คำว่า ธรรมวิจยะ หรือ ธรรมวิจัย ซึ่งเป็นข้อที่ 2 ใน โพชฌงค์ 7 หมายความว่า ถึง การค้นคว้าธรรม ความสอดส่อง สืบค้นธรรม การวิจัยหรือการค้นคว้าธรรม (พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์ โดย พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต)) วิจัยในความหมายนี้จึงหมายถึง การใช้สติปัญญาในการคัดสรรเลือกเฟ้นความรู้ที่เหมาะสมแก่การใช้งาน และมีผู้ให้ความหมายไว้คล้ายกัน ดังนี้

“การวิจัย คือ การใช้ความรู้ ความสามารถในการค้นหาคำตอบที่ถูกต้องสำหรับปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบวิธีหรือกฎเกณฑ์ที่ถูกต้อง” (สุชาติ ประสิทธิรัฐสินธุ์, 2532: 195)

“การวิจัย เป็นเรื่องของการศึกษา ค้นคว้า เพื่อพิสูจน์หรือหาคำตอบหรือหาข้อเท็จจริงอะไรบางอย่าง ที่อาจจะยังไม่มีคำตอบในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน หรืออาจจะมีการค้นพบมาแล้ว แต่เมื่อเวลาเปลี่ยนไป มีความต้องการค้นหาใหม่อีกครั้งหนึ่งก็ได้” (เทียนฉาย กิรินันท์ และจรัญ จันทลักษณ์, 2534: 8)

โดย สรุป การวิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์หรือวิธีการที่เชื่อถือได้ ซึ่งงานวิจัยแต่ละชิ้นมีความเป็นระบบและเชื่อถือได้มากน้อยแตกต่างกัน การวิจัยกับการค้นคว้าจึงเป็นเรื่องเดียวกัน และการวิจัยที่ดีต้องเริ่มจากการค้นคว้ามาก่อน

สรุปกระบวนการ/ขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย

1. กำหนดปัญหาการวิจัย
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. กำหนดขอบเขตการวิจัย
4. กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย/ ทบทวนวรรณกรรม
5. กำหนดสมมติฐานการวิจัย
6. การออกแบบการวิจัย
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. การประมวลผลและวิเคราะห์ผล
9. การเขียนรายงานการวิจัย

รู้ไว้ใช่ว่า... ใส่บาแบกหาม หากเรียนรู้ตามทฤษฎีกระบวนการวิจัยข้างต้น ก็อาจเกิดความยากลำบากและ
เป็นอุปสรรคกับการทำวิจัย R2R เราจึงขอเสนอรูปแบบของอาจารย์หมอโกมาตร (นพ.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์)
ท่านแบ่งไว้ง่าย ๆ 2 แบบ คือ

รูปแบบแรก :

1. ขั้นการหาข้อมูลเบื้องต้น
2. ขั้นพัฒนาโครงสร้างวิจัย
3. ขั้นดำเนินการเก็บข้อมูล
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล
5. ขั้นสุดท้าย การเขียนรายงานการวิจัย

รูปแบบที่สอง :

10 ขั้นตอนง่าย ๆ *สู่นักวิจัยขั้นเทพ*

แบ่งออกเป็น 10 ขั้นตอนด้วยกัน คือ *เริ่ม ต้น-ค้นคว้า-หาเป้า-เหลาโจทย์-กำหนดวิธีการ-ทำงานภาคสนาม-ถามหา
ความรู้ใหม่-ใช้บทคัดย่อแนะนำ-นำเสนออย่างสร้างสรรค์-มุ่งมั่นสู่ขั้นเทพ*

โดยมีรายละเอียดขยายความได้ดังต่อไปนี้

1. เริ่มต้น	- หาเรื่องที่ใช่ ประเด็นวิจัยที่ชอบ
2. ค้นคว้า	- ก่อนลงมือวิจัย รู้อะไรอยู่ก่อนบ้าง
3. หาเป้า	- อยากรู้อะไรอีก จากที่ไปค้นคว้ามานะ
4. เหลาโจทย์	- ลับคำถามวิจัยให้แหลมคม
5. กำหนดวิธีการ	- เลือกวิธีหาข้อมูลมาตอบคำถาม
6. ทำงานภาคสนาม	- เก็บข้อมูลให้เป็นระบบ
7. ถามหาความรู้ใหม่	- ข้อมูลที่ได้บอกอะไรใหม่
8. ใช้บทคัดย่อแนะนำ	- คิดให้ชัด จัดลำดับความสำคัญ
9. นำเสนออย่างสร้างสรรค์	- สื่อสารความรู้สู่การเปลี่ยนแปลง
10. มุ่งมั่นสู่ขั้นเทพ	- เดินทางหมื่นลี้ เริ่มต้นที่ก้าวแรก

โครงงานวิจัย (Proposal) ที่ควรรู้...

เมื่อเราคิดที่จะทำวิจัย สิ่งที่จะช่วยกำหนดความคิดให้มีระบบเป็นขั้นเป็นตอน คือ โครงงานวิจัย โดยส่วนใหญ่
ผู้ทำวิจัยจะเขียนโครงงานฯ ซึ่งมีส่วนประกอบหลัก ๆ ได้แก่

1. ชื่อโครงการ	2. วัตถุประสงค์
3. หลักการและเหตุผล	4. การทบทวนวรรณกรรม
5. วิธีการวิจัย	6. ตารางการดำเนินงาน
7. บรรณานุกรม	8. งบประมาณ

(แหล่งข้อมูล <https://sites.google.com/site/dethospitalkm/r2r-laea-khwam-ru-dan-wicay>)